

ምነው በዕንደመር ላይ ፀሐፊዮች በዙ!

እኔም አለሁበት!

ታጠቅ መንጂ

18 አክቶበር 2018

‘የዕንደመር’ ቃል፡-ዘቤያዊ፣አርማዊ፣ ምልክታዊ፣ተምሳሌታዊ ወዘተርፈ ነው ። በእንግሊዝኛ <ሜታፎር ወይም ሜታፍሪካል>

የሚል ትርጉም ያለው ይመስለኛል ።

የዕንደመር ቃል -ማኅበራዊ አብሮነት <ሶሻል ኢንክሎዥን> ከተሰኘ ከማኅበራዊ ሳይንስ ጽንሰ-ሃሳብ የተወሰደ ወይም ጋር የተዛመደ ሊሆን ይችላል ።

እንደ የቅድመ ኅድሳትና የዘመነ ኅድሳት ጥናት ሊሂቃን -በእነዚያ ዘመናት የፖለቲከኞችን ንግግር፣የአደባባይ ስዎች ዲስኩር፣የፀሃፊዮችን ጽሁፎች፣ የሳዓሊዮችን፣ የተዋኒያን (የኪነጥበብ)ሰዎችን ወዘ...ሥራዎች በቅጡ ሳይተቹና ሳይፈተሹ በሕዝብ አእምሮ ይጸረጹ ነበር ፤ የሚተቹና አቃቂር የሚያወጡ ቢኖሩም በጣም ጥቂቶች ነበሩ ።

ጠ/ምኒስተር አብይ ይህ አምስት ሆሄያት የያዘ ቃል በአደባባይ ንግግራቸው ጣልቃ አስገብተው ለኢትዮጵያ ሕዝብ ካስደመጡት በግምት ከአምስት አስከ ስድስት ወራት ይሆናል።ያንን ንግግር ካደረጉበት ሰዓት ጀምሮ የበርካታ የሃሳቡን ደጋፊና ተቃዋሚ ፀሃፊዮች ቀልብ ሳበ፣የመጻፊያ መድረክ ፈጠረ።

በኢንዱስትሪ፣በቴክኖሎጂ፣በኮምፒውተር፣ በኢኮኖሚ ወዘተርፈ እድገት ላቅ ባሉ አገሮች ሕዝቦች አሰያየም ፤አሁን ያለንበት ዘመን ድኅረ-ህድሳት (post modern) ይባላል።ለምን ድኅረ ህድሳት እንደተባለ የማያቁ ካሉ ወደፊት ራሱን በቻለ ጽሁፍ እገልጻለሁ።

የድኅረ-ህድሳት ጥናት ሊሂቃን -የሉል/ግሎባል ማኅበረሰብ ንቃተ-ኅሊና ስላደገ በዚህ ዘመን በያንዳንዱ ፡-በጥንድ፣ በቡድን እና በአደባባይ በሚነሱ (ነጥቦች ፣በሚወረወሩ ቃል/ቃላት፣በሚደረጉ ንግግሮች/ ዲስኩሮች ፣በሚጻፉ ጽሁፎች፣በሚሳሉ ሥዕሎች፣በሚተወኑ ትወናዎች፣በሚለበሱ ፋሽኖች) ወዘተርፈ ላይ (የመተቸት ፣የመገምገም ፣የመሰንጠቅ ፣የመጠንጠን ፣የመቀጥቀጥ፣የመፈጥፈጥ) ወዘተርፈ ፈተናዎች አሉባቸው ይላሉ ። ለምን ?ስለምን?በምን ምክንያት?እንዴት ? መቼ? ከየት? ወዘተርፈ ብሎ የሚጠይቅ ማኅበረሰብ ተፈጥሮዊ ይላሉ ።

ስለሆነም ነው ‘በዕንደመር’ ላይ የዕንደመርን ቃል ካዋቀሩት ሆሄያት የበዙ ሰንጥቅጥቅ ታይታዎችን የተፈጠሩት ። ጠ/ሚኒስተር አብይ ‘ዕንደመርን’ የወረወሩት ይህንን ሳይረዱ ይሆን?

ዕንደመር፡-ከመሰረታዊ የሂሳብ ሚናው ወጣ ብሎ የኢትዮጵያውያን የሰላምታ መግቢያ ቋንቋ ይሆናል

2. የኢትዮጵያውያን ፖለቲካዊ ፡- ቧልት፣ምፀት፣ቀልድ፣ትወና <political satire> ይሆናል/ይፈጥራል
3. (ግራ፡ቀኝ ፣ማሃል ግራ፡ማሃል ቀኝ) ዘመም ፀሃፊዮች-ያከራከራል ፣ ያፋትጋል፣ ያፋጫል፣ የሃሳብ፣የብዕርና የወረቀት አቧራ ያስነሳል...

4. ኢትዮጵያውያን የዕንደመርን ፡-ባህላዊ፣ ታርካዊ ፣ቋንቋዊ ፣ብሄረሰባዊ ...ፋይዳ ምንድነው? በማለት በየ-የኢትዮጵያ ኤምባሲዎች ተሰባስብው የሚያከራር አጀንዳ ወዘተርፈ ይሆናል ብሎ በማሰብና በማስላት ይሆን 'ዕንደመርን' የወረወሩት? ወይስ በግብታዊነት?

የማሃል ግራዎችና የማሃል ቀኝ ዘመሞችን የክርክር ቅኝት ለግዜው ትቼ የግራና የቀኝ ዘመም አስተሳሰብ ካላቸው ተከራካሪዎች የሚሉትን ከሁለቱም አንዳንድ ለናሙና እነሆ፤

ሀ) የቀኝ ዘመሞች ክርክር ፡- ዕንደመር ፍቅር ነው ፣ዕንደመር ብዚህ ነው፣ ዕንደመር አብሮነት ነው፣ ዕንደመር የተፈጥሮ ህግ ነው <መዋለድ> ነው ፣ ስለሆነም ያለገደብ ያለአጥር ፣ያለጥያቄ ፣ያለቅድመ ሁኔታ መደመር ያስፈልጋል ይላሉ

ለ) የግራ ዘመሞች ክርክር (ሃቅ ፈላጊዎች)፡-ለመደመር ቅድመ-ሁኔታዎች መኖር አልባቸው ፣ መደመር በገደብ ፣ እንዴት ቂጥኝ ፣ኤድስ፣ የሳምባ ፣የአባለዘር ወዘተርፈ በሽተኞች ታክመው ሳይፈወሱ ከሰፊው ሕዝብ ጋር ይቀላቀላሉ ይላሉ ። በሌላ አነጋገር ወንጀለኞች፣ ፀረ-ሕዝቦች፣ፀረ-አገረኞች ግፊኞች፣ ዘራፊዎች ወዘተርፈ ለፈፀሙት ጥፋት ተጠያቂ መሆን አለባቸው! ለሕግ ይቅረቡ! ፍትህ ይሰጥ! ፍትህ አልባ ይቅርታ ቀልድ ነው! ስለሆነም ዕንደመር በገደብ መሆን አለበት ይላሉ ።

የዕንደመር፣ተደመሩ ትርጉም በእኔ ታይታ

የዕንደመር ፣ተደመሩ መልዕክት ኢትዮጵያውያን የተሳሳተ ትርጉም ሰጥተው ሲጠቀሙበት እስማለሁ ።ጥሪው ለኢትዮጵያ አውደ ሕብና ከአውደ ሕዝባቸው ጎን ተሰልፈው -ለታገሉትና መሰዋዕትነት ለከፈሉት አይደለም ።እውነተኛ ጥሩው እንደሚከተለው ነው።

[1] ከወያኔ/ህወሃት ጋር ተሰልፈን፡-አገር ያስገነጠልን፣የባህር በርዎች ያስወሰድን፣በጎሳ ቋንቋ ሕዝብ ያካለልን/ያጠርን፣አንድ ጎሳ በሌላ ጎሳ ላይ ያዘመትን፣ የኢትዮጵያ ታርክ የመቶ ዓመት ታርክ ነው ብለን ያስተማርን፣የገረፍን/ያስገርፍን፣የጠቆምን/ያስጠቆምን፣የገደልን/ያስገደልን፣የዘረፍን/ያዘረፍን፡- በባዕዳን አገራት ቤተክርስቲያናት፣መስጊዶች ፣ምዕምናን፣ ኮምኒቲዎች ፣የስፖርት ተቋማት ወዘተርፈ በመከፋፈል የወያኔ ተልዕኮ ያስፈጸምን በሰፊዬ የኢትዮጵያ ሕዝብ ተሸንፈናልና ኑ ወደ አወደ ሕዝቡ ዕንደመር ማለታቸው ነው ፤ማለት ጠ/ምኒስተር አቢንም ጨምሮ ።

[2] ተደመሩ፡- ከደርግ ጋር ተሰልፋችሁ -የአንድ ሕዝብ ወጣት ትውልድ የመተራችሁ፣አገር ምሁር አልባ ያደረጋችሁ፣ወላጅ ልጅ አልባ ያደረጋችሁ፣ገድላችሁ እሬሳ የሸጣችሁ ፣በብዙ ሺዎች ላይ ሰቆቃ የፈፀማችሁ፣ ብዙ ሺዎች ዘር አልባ ያደረጋችሁ፣የብዙ ሺዎች አካለ ያገደላችሁ፣ ብዙ ሺዎች በረንዳ አዳሪ ያደረጋችሁ፣ ብሁ ሺዎች የአእምሮ በሽተኛ ያደረጋችሁ፤ ሸማግሌዎች ፣አሮጌዎች፣አዛውንቶችና አረጋውያን ያሰቃያችሁ ፣የገረፋችሁ ፣ያዋረዳችሁ፣ የገደላችሁ፣ የማኅበረሰቡን ሕይወት ያመሰቃቀላችሁ ፣የማኅበረሰቡን ቅስምና ስነ-ልቦና ያዘቀጣችሁ፣ያኮታኮችሁ ፤ምርጥ ወታደራዊ መኮንኖችን በመመንጠርና በመጨፍጨፍ ኢትዮጵያ ኤርትራን ፣አሰብና ምጽዋን እንድታጣ አስተዋጾ ያደረጋችሁ ወዘተርፈ ፀር-ሕዝብና ፀረ-አገር ደርጎችና የደርግ ካድሬዎች ኑ ወደ ሰፊው ሕዝብ ተደመሩ። ሕዝብ ሃያልና አሸናፊ ስለሆነ ተሸንፈናል ስለሆነም ለሰፊው ለኢትዮጵያ ሕዝብ እንበርከክ ፤ተምበርከኩ ማለታቸው ነው ።

ያለገደብ ይደመሩ ወይስ በገደብ ? ጥያቄ ላይ የእኔ አቋም

በየትኛውም አገር በአእምሮ ጤና የታወኩ የማኅበረሰቡ አባላት-በዜጎች ላይ አድጋ እንዳያደርሱ ከሰፊው ሕዝብ ተነጥሎና እርቀው እንዲቀመጡ ይደረጋል ወይም በቤተሰብ ቁጥጥር ሥር ይውላሉ በኢኮኖሚና በሁለ-ገብ ዘመናዊ ሥልጣኔ አደጉ የምንላቸው እንደ አሜሪካና እንግሊዝ የመሳሰሉ አገራት ወይም መንግሥታት ለውጊያ ወደ ቬትናም፣ ካምቦዲያ፣ ላዎስ፣

ኢራቅ፣ አፍጋኒስታን ወዘተርፈ የላከዋቸው ወታደሮቻቸው ወደ አገራቸው ሲመለሱ በቀጥታ ከአውደ ሲቪል ሕዝብ ጋር አይቀላቀሉም ።ምክንያቱም የጦርነቱ ቴያትር ቁጡ፣ጠበኛ፣ብስጨ፣ አመጸኛ ወዘተርፈ ስለሚያደርጋቸው በሕዝብ ላይ አደጋ ያደርሳሉ ተብሎ ስለሚታመንና ሃኪማዊ ጭብጥነትም ስላለው። ስለሆነም ከሰፊው ሕዝብ አርቀው ያስቀምጥዋቸውና የአእምሮ ህክምናና ዋግምት/ትራፒ ከሰጥዋቸው በኋላ ከሕዝብ ጋር ተቀላቅለው መኖር ይጀምራሉ።

በኢኮኖሚና በሁለ-ገብ ዘመናዊ ሥልጣኔ በተነሳጸፉ ምዕራባዊያን ሃገራት እንዲታደኑ በህግ ከተደነገጉ- የቤት የዱርና የሜዳ እንስሳት ውጭ ህግ ጥሶ/ተላልፎ እንስሳ/ት የገደለም ሆነ ያቆሰለ በእስር ወይም በገንዘብ ይቀጣል ። ከመብዛታቸው የተነሳ በአካባቢ የተፈጥሮ ሃብት ላይ ጥፋት ያስከትላሉ ተብለው የተፈረጁትን እንስሳት ለስፖርት ኤላማ መለማመጃና ለመዘናኛ የሚታደኑ ተብለው ይፈረጃሉ (animals can be hunted for sport and recreation)

የዲሞክራሲ እምብርት እንደሆነ በሚነገረለት አሜሪካ አንድ ሰው - ሰው መግደሉን በማስረጃ ከተደርሰበት ፤ሚቸና ገዳዩ እንደሚኖሩበት ክ/ሃ ወይም እስቴት በሞት ወይም በዕድሜ ይፍታህ እሥር ይቀጣል

የአሜሪካ መንግሥት አንድ ሰው ወይም ቡድን በኅብረ-አሜሪካም ሆነ በአንዱ የአሚሪካ ግዛት ላይ ከህደት የፈፀመ/ሞች መሆኑን/መሆኗን በማስረጃ ከተረጋገጠባቸው በግዴታ ይቀጣሉ ።የሚከተለውን የእንግሊዝኛ ትርጉም ተመልከቱ

Treason laws in the United States

In the United States, there are both federal and state laws prohibiting [treason](#).^[1] It was defined in [Article III](#), Section 3 of the [United States Constitution](#). Most state constitutions include similar definitions of treason, specifically limited to levying war against the state, "adhering to the enemies" of the state, or aiding the enemies of the state, and requiring two witnesses or a confession in open court.^[2] However, fewer than thirty people have ever been charged with treason under these laws.^[3]

Constitutionally, citizens of the United States owe allegiance to at least two sovereigns. One is the United States, and the other is their state. They can therefore potentially commit treason against either, or against both.^[4] At least fourteen people have been charged with treason against various states; **at least six were convicted, five of whom were executed**.However, no person has ever been executed for treason against the federal government [www.wikipedia,free encyclopedia]

ዝምብልችሁ ተደመሩ ፤እንደመር ማለት፡-

አገር ማስገንጠል ፣የብሄራዊ ባህር በር ማስነጠቅ ፣ብሄራዊ አንድነት ማናጋት ፣ሕዝባዊ አንድነት መሸርሸር፣ማፈናቀል፣የእርስ በርስ ግጭት መቀስቀስ ፣ በአጠቃላይ በዜጎችና በአገር ሉዓላዊነት ላይ ከፍተኛ ደባና ከህደት መፈጸም ወዘተ..ምንም ዓይነት ዋጋ ላያስከፍል ነውን?

.ዊኒ ማንዴላ ለአፓርታይድ ፖሊሶች ሚስጥር ያቀብላል በማለት አንድ ልጅ በማስገደል የገጠማትን ማኅበራዊ ተጽኖና ውግዘት ሰምተናል። 300,000 በሚደርሱ የቅይ ሹብር ተጠቂ ቤተሰቦች ፡-ሃዘን ፣ ቁስል ፣ህመም ፣ሃዋስ ፣አጥንት፣ ነፍስ/ሶል ፣ሥነ-ልቦና ወዘተ..ላይ ቤንዚን አርከፍክፎ ማጋየት አይሆንምን?

በዜጎች ላይ ሰቃቃ መፈጸም ፣ ማስቃየት፣ዘርልባ ማድረግ፣ አካለ ስንኩል ማድረግ፣ መግደል ፣ አስከፊን መሸጥ ወዘተርፈ እንደ መዘናኛ እስፖርት መቁጠር አይሆንምን?

4) የኢትዮጵያ ህዝብ ሥርዓትና ሕግአልባ እንዲሆን ፤ ያራዊት ሥርዓት እንዲከተል አይጋብዝምን?

5) ማኅበረሰባችን ኢ-ግብረገባዊ ፣ኢ-ጎሊናዊ ፣ኢሰባዊ ወዘተ..ባህል እንድያዳብር አይጋብዝምን?
በአጭሩ:- በአገራዊና በሕዝባዊ ሉዓላዊነት ላይ ክፍት የፈፀሙ፣አንድ ትውልድ የመተሩ፣ ነቃተ-ሊናው ከፍ ያለው ቢያንስ የሁለት ተውልድ ማኅበረሰብ አባላት እንድ አረም የመነጠሩ፣ሬሳ የሸጡ፣ የአገር ሃብት የዘረፉ ውዘተርፈ የጥፋት ሃይሎች ያለ አንዳች ቅጣት (retribution) ከሰፊው ሕዝብ ጋር ተደባልቃችሁ ኑሩ ማለት፤ለነገው ትውልድ የሚሰጠው ትምህርት ምንድነው ? ?

በእኔ እይታ መሆን ያለበት ወይም መፍትሄ

1.አንድ ሰው በሃሜት ወይም በጥርጣሪ ወንጀለኛ ስለማይባል፤ተጠርጣሪዎቹ የብሄራዊ እርቅ ኮሚሽን አምኖ በመረጣቸው በወንጀል መርማሪ ሞያተኛ ቡድን ማስመርመርና ማጣራት

2.ወንጀሉን የተፈጸመው አእምሮ በመታወክ ወይም በሥልጣን መከታ መሆኑንን ማጣራት

3.በሥልጣን መከታ የተፈጸሙትን ወንጀሎች በ [1 ኛ፣2 ኛ፣3 ኛ ...]በሚል በደረጃ ማስቀመጥ

4.የሰዎቹ ስም ፈጸሙት ከተባሉት ወንጀል ዝርዝር ጋር ለብሄራዊ እርቅ ኮሚሽን ማቅረብ

5.የብሄራዊ ዕርቅ ኮሚሽን -ወንጀል የፈጸምነው በአእምሮ በሽታ ምክንያት ነው የሚሉትን ወደ እውቅ የአእምሮ ህመም ሊሄቃን መምራትና የእነሱ የሚሰጡትን የምርመራ ውጤት ተመርኩዞ ለውሳኔ መድረስ

6.የብሄራዊ ዕርቅ ኮሚሽን ከመካከለኛ እስከ ትላልቅ ወንጀል/ሎች የፈጸሙትን ወደ ፍትህ/ዳኝነት አካል መምራት/መላክ

7.ትናንሽ ወንጀል የፈጸሙትን ለሕዝብ ተገልጾ ፤ ለብሄራዊ ዕርቅና ስላም ሲባል ከሕዝብ ጋር እየተመካከረ ምህረት ማድረግ